

На основу члана 16. и 80. Закона о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014), члана 3. и 14. Закона о безбедности и здрављу на раду ("Сл. гласник РС", бр. 101/2005 и 91/2015) и члана 107. Статута Високе техничке школе струковних студија из Урошевца, на предлог Наставног већа, Савет Школе на седници одржаној 05.09.2016. године донео је:

П Р А В И Л Н И К

о безбедности и здрављу на раду

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређује се спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду запослених у Високој техничкој школи струковних студија из Урошевца, са привременим седиштем у Лепосавићу (у даљем тексту Школа).

Члан 2.

Школа је дужна да обезбеди превентивне мере, текуће мере и средства неопходна за остваривање безбедних услова рада.

За спровођење безбедности и здравља на раду одговорни су директор, лице које је задужено за спровођење послова безбедности и здравља на раду, као и сви запослени.

Члан 3.

Према овом Правилнику, право на безбедност и здравље на раду имају запослени Школе, студенти Школе када се налазе на обавезном наставном раду, практичној настави и стручној пракси, као и лица која се затекну у Школи ради обављања одређених послова.

II ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ШКОЛЕ, ДИРЕКТОРА И ЛИЦА ЗАДУЖЕНОГ ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 4.

Школа је у обавези да обезбеди финансијска средства за спровођење и унапређење безбедности и здравља на раду у складу са Законом о безбедности и здравља на раду и овим Правилником, обезбеди запосленима рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду, ангажује Службу медицине рада за претходне и периодичне прегледе запослених који обављају послове са повећаним ризиком и овој служби обезбеди самостално обављање послова заштите здравља запослених, донесе Акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној околини, обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених полазећи од начела утврђеним

Законом о безбедности и здрављу на раду, као и да обезбеди и друге опште и посебне дужности утврђене Законом о безбедности и здравља на раду.

Процена ризика се заснива на утврђивању могућих опасности и штетности на радном месту, у радној околини, а на основу тога се врши процена опасности од настанка повреда или оштећења здравља запослених и студената.

Члан 5.

Директор Школе организује безбедност и здравље на раду запослених, предлаже пословну политику из области безбедности и здравља на раду надлежним органима Школе и одговоран је за спровођење усвојене политике.

Директор Школе доноси решења, упутства, одлуке и друга акта из области безбедности и здравља на раду у складу са законом, прописима из ове области, Статутом, овим Правилником и другим општим актима.

Директор Школе заступа школу у преговорима са Синдикатом о питањима безбедности и здравља на раду.

Члан 6.

Послови безбедности и здравља на раду организују се на нивоу Школе.

Послове безбедности и здравља на раду обавља лице задужено за безбедност и здравље на раду.

Послове из става 2. овог члана, може да обавља лице које има положен стручни испит у складу са Законом о безбедности и здравља на раду.

Школа је дужна да лицу запосленом за безбедност и здравље на раду омогући независно и самостално обављање послова, приступ свим потребним подацима из области безбедности и здравља на раду.

Лице задужено за безбедност и здравље на раду је непосредно одговорно Директору, и не може да има штетне последице ако свој посао обавља у складу са Законом о безбедности и здравља на раду и овим Правилником.

Члан 7.

Лице запослено за безбедност и здравље на раду обавља послове у складу са Законом о безбедности и здравља на раду, а посебно:

- спроводи поступак процене ризика
- врши контролу и даје савете директору Школе у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, опасних материја и средстава и опреме личне заштите на раду,
- учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада,
- организује превентивна и периодична испитивања услова радне околине и испитивања опреме за рад,
- организује претходне, превентивне и периодичне здравствене прегледе запослених,
- предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радном месту са повећаним ризиком,
- свакодневно прати и контролише примену мера за безбедност и здравље код послодавца,

- прати стање у вези са повредама на раду и професионалним обољењима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање,
- припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад,
- припрема упутства за безбедан рад и контролише њихову примену,
- забрањује рад на радном месту или употребу средстава за рад у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог,
- сарађује и координира рад са Службом медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду,
- правовремено обилази радна места и проверава да ли су обезбеђене мере безбедности на раду и води књигу надзора безбедности на раду,
- обавља стручни надзор над применом мера и прописа безбедности на раду и предлаже мере за отклањање утврђених недостатака,
- обавештава Инспектора рада у складу са законом,
- у року од 3 узастопна радна дана од дана сазнања, пријављује надлежној Инспекцији рада професионално обољење, односно обољење у вези са радом запосленог,
- стара се о обезбеђењу потребне количине личних заштитних средстава,
- обавештава органе Школе о стању заштите на раду, условима рада и предузетим мерама, налазима са периодичних прегледа, радне средине и опреме за рад и налазима Инспектора рада,
- води потребне евиденције и израђује извештаје из области безбедности и здравља на раду,
- врши и остале послове безбедности и здравља на раду по налогу директора Школе.

III ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 8.

Запослени има право на услове рада који му обезбеђују безбедан рад и право и обавезу да стручно буде оспособљен за безбедан рад.

Члан 9.

Запослени који ради на радном месту са повећаним ризиком има право и обавезу да обави пре почетка рада претходни лекарски преглед на који га упућује лице задужено за безбедност и здравље на раду, као и периодични лекарски преглед у току рада.

Периодични лекарски преглед запослених на радним местима са повећаним ризиком врши се на начин, по поступку и у роковима утврђеним прописима о безбедности и здравља на раду.

Ако се у поступку периодичног лекарског прегледа утврди да запослени не испуњава посебне здравствене услове за обављање послова из става 1. овог члана, директор је дужан да га премести на друго радно место које одговара његовим здравственим способностима.

Неиспуњавање посебних здравствених услова за рад на радном месту са повећаним ризиком не може бити разлог за отказ Уговора о раду.

Запослени је дужан да ради на радном месту са повећаним ризиком на основу извештаја Службе медицине рада, којим се утврђује да је здравствено способан за рад на том месту.

Члан 10.

Запослени има право да одбије да ради:

- ако му прети непосредна опасност по живот и здравље, због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде.
- ако Школа запосленом није обезбедила прописани лекарски преглед или ако се на лекарском прегледу утврди да не испуњава прописане здравствене услове у смислу Закона о безбедности и здравља на раду за рад на радном месту са повећаним ризиком,
- ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим врстама ризика и мерама за њихово отклањање у смислу Закона о безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које га је директор Школе одредио,
- дуже од пуног радног времена, односно ноћу, ако би према оцени Службе медицине рада, такав рад могао да погорша његово здравствено стање,
- на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.

У случајевима из става 1. овог члана запослени може да се писменим захтевом обрати директору Школе ради предузимања мера које по мишљењу запосленог нису спроведене.

Ако директор Школе не поступи по захтеву запосленог у року од 8 дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права Инспекцији рада.

Ако запослени одбије да ради у случајевима из става 1. овог члана, а директор Школе сматра да захтев запосленог није оправдан, лице за безбедност и здравље на раду је дужно да одмах обавести Инспекцију рада.

Члан 11.

У случају непосредне опасности по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању, као и да престане да ради.

У случају из става 1. овог члана, запослени који престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну околину није одговоран за штету коју евентуално проузрокује Школи, ако је његово поступање било оправдано.

Члан 12.

Запослени је дужан:

- да примењује прописане мере за безбедан и здрав рад,
- да наменски користи средства за рад и опасне материје,
- да користи прописана средства и опрему за личну заштиту на раду и са њима пажљиво рукује, да не би угрозио своју безбедност и здравље, као и безбедност и здравље других лица и одржава их у исправном стању,

- пре почетка рада прегледа своје радно место укључујући и исправност средстава за рад која користи, као и средства и опрему за личну заштиту на раду, као и да у случају уочених недостатака извести директора Школе,
- да се обучи за примену безбедносних мера и пружања прве помоћи,
- да се одазове редовним периодичним здравственим прегледима,
- да се подвргне тесту провере утицаја алкохола и других средстава зависности на захтев директора Школе или лица задуженог за безбедност и здравље на раду,
- да напусти радно место када не примењује прописане безбедносне мере или не користи заштитна средства, а то од њега затражи директор Школе или лице за безбедност и здравље на раду.

Члан 13.

Запослени је дужан да у складу са својим сазнањима, одмах обавести школу о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених.

Ако Школа после добијеног обавештења из става 1. овог члана не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од 8 дана, или запослени сматра да за отклањање утврђених појава нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље на раду, запослени се може обратити надлежној Инспекцији рада о чему обавештава лице задужено за безбедност и здравље на раду.

Члан 14.

Запослени који има здравствене недостатке или болује од болести које се тешко могу или се не могу уопште утврдити лекарским прегледом, обавезан је да те недостатке, односно болести, пријави пре ступања у радни однос.

Незапослено лице не може засновати радни однос за обављање послова-радних места са повећаним ризиком, без лекарског уверења, као доказа да је на претходном лекарском прегледу испунио здравствене услове за послове које ће обављати.

Члан 15.

Запослени који се не придржава прописаних мера из области безбедности и здравља на раду, упутства и налога одговорног лица из ове области чини повреду радне обавезе.

Запослени је дужан да се стручно оспособљава и усавршава своја знања из области безбедности здравља на раду.

IV ОБАВЉАЊА ПРЕВЕНТИВНИХ И ПЕРИОДИЧНИХ ПРЕГЛЕДА И ИСПИТИВАЊА ОПРЕМЕ ЗА РАД И УСЛОВА РАДНЕ ОКОЛИНЕ

Члан 16.

Школа је дужна да спроводи превентивне и периодичне прегледе и испитивања средства и опреме за рад, електричне инсталације, грејање, као и да друге инсталације одржава редовно и правилно у исправном стању, у складу са

техничким прописима и одређеним стандардима, на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запослених.

За обављање послова из става 1. овог члана, Школа може ангажовати само правно лице које поседује лиценцу за обављање тих послова.

Члан 17.

Школа је дужна да врши потребна испитивања у радним и помоћним просторијама у којима се при раду евентуално користе штетне или опасне материје ради спречавања повређивања запослених, као и утврђивања да ли радна средина одговара условима за продуктиван рад и здравље запослених.

Испитивања у смислу става 1. овог члана обухватају:

- микроклиму (температура, брзина струјања ваздуха и релативна влажност ваздуха),
- хемијске штетности (гасови, паре, дим и прашина),
- физичке штетности (бука, вибрације и штетна зрачења),
- осветљеност.

Испитивања из става 2. овог члана, Школа је дужна да врши на начин, по поступку и у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

V АКТ О ПРОЦЕНИ РИЗИКА

Члан 18.

Школа је дужна да донесе Акт о процени ризика за свако радно место и да утврди начин и мере за смањење и отклањање ризика у облику којим се спречава повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Члан 19.

Процена ризика се заснива на стручном и систематском евидентирању и процењивању могућих врста опасности и штетности на радном месту и у радној околини, на анализирању организације рада и радног процеса, средстава рада, сировине и материјала у радном процесу, средстава и опреме за личну заштиту и других елемената који могу да изазову ризик од повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Процена ризика, према прописима о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини, између осталог обухвата:

- опис технолошког и радног процеса,
- опис средстава за рад,
- опис средстава и опреме за личну заштиту,
- снимање организације рада,
- препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини,
- процену ризика у односу на опасности и штетности,
- утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика.

Члан 20.

Школа одређује стручно лице из реда запослених за спровођење поступка процене ризика.

За вршење процене ризика, Школа може да закључи уговор о ангажовању правног лица, односно предузетника са лиценцом у области безбедности и здравља на раду.

VI ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 21.

Школа је дужна да изврши теоријско и практично осособљавање запослених за безбедан и здрав рад при заснивању радног односа, премештају на друге послове, увођења нове технологије или средстава за рад, као и промени процеса рада.

Оспособљавање запосленог врши се у току радног времена и на његовом радном месту, о трошку Школе.

Члан 22.

Провера оспособљености за безбедан и здрав рад запосленог изводи се у току радног времена и на његовом радном месту.

Провера оспособљености за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком изводи се на основу Акта о процени ризика.

VII ЕВИДЕНЦИЈЕ О ОСИГУРАЊУ ПОВРЕДЕ НА РАДУ

Члан 23.

Школа је дужна да води и чува евиденцију о:

- запосленима који су оспособљени за безбедан и здрав рад,
- урађеним испитивањима радне околине,
- урађеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава, и опреме личне заштите,
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези са радом,
- радним местима са повећаним ризиком и запосленима распоређеним на та радна места,
- пријавама поднетим Инспекцији рада о смртним, колективним или тешким повредама на раду и настанку професионалних обољења, тј. обољења у вези са радом запосленог.

Члан 24.

Школа је дужна да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења или обољења у вези са радом, ради обезбеђивања накнаде штете.

VIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

Измене и допуне овог Правилника врше се према поступку за његово доношење.

Члан 26.

Овај Правилник ступа на снагу у року од осам дана од дана објављивања на огласној табли и интернет страници Високе техничке школе струковних студија из Урошевца, са привременим седиштем у Лепосавићу.

Председник Савета,
др Слободан Миладиновић, проф.

